EKONOMI • FINANS • REPORTAGE • INTERVJUER / WWW.ALANDSBANKEN.AX

ÅLANDSBANKING

NR2 2019

ÅLANDSBANKEN 100 ÅR 1919 2019 VÅRT GEN VÄG I 100 ÅR

DE TOLV APOSTLARNA

Bankens grundare

ÅLANDSBANKEN

INNEHÅLL NR 2

3 LEDARE

4 REPORTAGE: ÅLANDS GOLFKLUBB
Upp till bevis för FInlands bästa golfklubb

8 MARKNADSSYN
Glaset är ännu halvfullt

10 PERSONALPORTRÄTT: EMILIO BERGROTH
Riskanalytiker från Buenos Aires

14 AFFÄRSUTVECKLING
Följ med teamet som leder utvecklingen av Ålandsbankens nya tjänster

16 PERSONALPORTRÄTT: ANNA-STINA WIKLUND
Experten som aldrig ger upp

20 ÅLANDSBANKEN GREEN BOND ESG
Vår första Svanenmärkta fond

22 FONDSPARANDE
Alternativ till sparande på bankkonto

24 BALTIC SEA ACTION GROUP
Samarbete för att rädda Östersjön

26 ÅLANDSBANKEN FYLLER 100 ÅR
Fler underhållande utdrag ur boken om Ålandsbankens 100 första år

30 ÖSTERSJÖPROJEKTET

32 KUNDSERVICE
Med sikte på att bli bäst i Norden

33 BESKATTNINGSÄNDRINGAR

34 BERÄTTELSEN OM VÄGGEN
En gemensam väg på fikarummets vägg

36 TIPS OCH NYHETER

38 5 FRÅGOR TILL PETER WIKLÖF

4 ÅLANDS GOLFKLUBB

16 ANNA-STINA WIKLUND

24 BALTIC SEA ACTION GROUP

32 KUNDSERVICE

10 EMILIO BERGROTH

26 ÅLANDSBANKEN 100 ÅR

14 AFFÄRSUTVECKLING

Ålandsbanking utges av Ålandsbanken, Nygatan 2, 22100 Mariehamn **Telefon** +358 (0)204 29 011 **E-post** aland@alandsbanken.ax
Ansvarig utgivare Mikael Mörn **Chefredaktör** Lewi Wikbäck **Layout** Andreas Johansson, Erik Larsson **Foto** Viktor Fremling, David Lundberg, Adobe Stock
Tryck NogaGruppen/Reusner på miljövänligt papper.

Omslagsfoto: *montage*

100 ÅR AV UTVECKLING MED DET ÅLÄNDSKA SAMHÄLLET

Det var en gång fem sjökaptener, en skeppare och sex bönder från Finström som samlades på en äng mellan Åttböle och Emkarby, året var 1919. Där gick startskottet på en hundraårig resa som ännu länge kommer att fortsätta för den alltmer vitala banken som vi alla känner som ålänningarnas bank. Pärmbilden pryds av de tolv apostlarna som för 100 år sedan grundade Ålandsbanken.

Inför 100-årsrfirandet har vi samlat vår historia i boken Sanningen om Ålandsbanken, en annorlunda jubileumsbok skriven av Joakim Enegren, där historier blandar smått och stort för att fånga bankens personlighet.

I det här numret av tidningen kan du läsa om hur en åländsk affärsbank föds och hur vi tar oss genom bankkrisen med hedern i behåll. Du kan även läsa om världens tystaste landstigning och om folkdansarnas intåg på Stureplan. Den första berättelsen beskriver ”apostlarnas” hemliga möte på en äng i Finström medan de resterande berättelserna beskriver Ålandsbankens väg, en försiktig aktör som noggrant väljer sina tillfällen för att växa. Alla berättelser kan du läsa på vår webbplats såväl som i boken som säljs i de åländska bokhandlarna. Alla intäkter går oavkortat till Östersjöprojektet.

Ålandsbanken har under sina 100 år varit en starkt engagerad kraft i det åländska samhället, så är det idag och så kommer det att vara även i framtiden. Tillsammans med våra kunder som ger oss de ekonomiska förutsättningarna och även utmanar oss i att vara engagerade i samhället lägger vi stor kraft i vårt miljöengagemang genom Östersjöprojektet och Åland Index. Vi stöder dessutom verksamheter där vi bidrar till att åländska ungdomar ges förutsättningar till sunda aktiviteter såväl inom idrott som kultur. Det kan du läsa mer om i artikeln ”En gemensam väg på fikarummetsvägg”.

Även om historien har mycket intressant att ge oss är framtiden ändå mer spännande. I det här numret kan du i våra personalporträtt läsa om experten som aldrig ger upp och en spännande resa från studier i ett hektiskt Buenos Aires via Göteborg till jobbet som riskanalytiker och inbiten golfare i den åländska tryggheten. Du kan också läsa om Ålands Golfklubbs satsning med potential att förändra den åländska golfturismen till något ännu större än den är idag. Vår avdelning för Affärsutveckling är navet för allt nytt som vi kommer att se i form av utveckling mot framtidens bank.

På Ålandsbankens vägnar önskar jag dig en trevlig läsning, ett avkopplande slut på året och så vill jag tacka ALLA som på olika sätt bidragit till vår historia och vår framgång. Om det så är som kund, som leverantör, som anställd, som tidigare anställd eller aktieägare.

Tack!

Vi går vår egen väg.

Mikael Mörn
Direktör Ålandsbanken
Åland

Modig satsning

FÖR ATT STÄRKA GOLFEN PÅ ÅLAND

Redan innan Ålands Golfklubb hade prisats som landets bästa 36-hålsanläggning samt Finlands trivsammaste bana fattade medlemmarna beslutet att fortsätta utveckla sin älskade klubb genom att förnya kronjuvelen i sin verksamhet, Slottsbanan. Satsningen utgör en av de största landbaserade åländska turisminvesteringarna på flera år. Dumdristigt, vågat eller rentav briljant?

Text: Björn Wennström, foto: Viktor Fremling, David Lundberg

Vi träffar klubbdirektör Åsa Nordström ute på Ålands Golfklubb en vacker morgon i slutet av september. Höstsolens svagt värmande strålar lyser över morgondimman som ligger över de tidigare kungliga jaktmarkerna som hörde till Kastelholms slott. En morgon som den här är det lätt att förstå tjusningen i en promenad över de grästäckta vidderna.

– Efter flera år av långsam stagnation kände vi inom klubben att det var dags att göra en större förnyelse. Trots flera nationella utmärkelser och många uppskattande ord från våra återkommande gäster kom allt oftare kommentarer om att Slottsbanans skick kunde vara bättre. I sammanhanget bör ändå nämnas att de tidigaste delarna av banan är från 1983, säger Åsa.

Renovering eller ombyggnad?

Grundtanken med ombyggnaden av Slottsbanan var att renovera greenområdena, som var i störst behov av förnyelse. I diskussioner med olika golfbanearkitekter kom man snart fram till att kostnaden för att göra en mer övergripande förnyelse inte var avsevärt högre än att bara renovera greenområdena.

Ett samarbete inleddes med den danske arkitekten Philip Spogård som med sin stora erfarenhet snabbt övertygade klubbens medlemmar att Slottsbanan skulle kunna bli en helt ny upplevelse i internationell toppklass genom förhållandevis små ändringar och tillägg.

– Golfbanearkitekten Philips övertygelse är att banan inom något år efter den omfattande ombyggnaden ska kunna rankas bland Europas 25 bästa banor, något vi i allt högre grad börjar tro på i takt med att den nya banan växer fram, säger Åsa. Bara en så enkel sak som att Slottssundet efter ombyggnaden är synligt

från i princip alla Slottsbanans 18 hål och att sju av hålen har direkt anslutning till vattnet är ett tydligt tecken på att vi är på rätt väg.

Stor uppslutning

Beslutet att satsa närmare 2,5 miljoner euro på ombyggnaden av Slottsbanan fattades med stor enighet på ett extra medlemsmöte sommaren 2017. Att det fanns stort stöd för projektet även utanför klubben märktes då det var dags att knyta till sig partners för projektet. Joakim Isaksson, klubbens projektledare för ombyggnaden, berättar:

– Innan ombyggnadsbeslutet fattades hade vi redan knutit upp ett antal nyckelpartners för att säkerställa projektgenomförandet. Under resan har vi lyckats hitta långsiktiga samarbeten med allt från privatpersoner till stora företag. Givetvis finns det också ett stort stöd och förväntan från de åländska researrangörerna.

Listan över viktiga partners kan göras lång, men några som Joakim anser att förtjänar ett extra omnämnande är Berit Sirén och Sverker Sirén samt finansmannen Anders Wiklöf, tillika en av Ålandsbankens huvudägare. Nyckelsponsorerna har även påverkat namngivningen av de olika slingorna på den ombyggda banan.

Viktig signal till samhället

Tanken på att ombyggnaden av golfbanan också kan sända en viktig signal till det omgivande samhället är något som Johnny Rosenholm, avdelningschef för Ålandsbankens företagsavdelning, lyfter fram:

– En följd av Ålands Golfklubbs vilja och mod att investera kan bli att andra entrepre-

Finansiering med EIF-garanti

Ålands Golfklubbs samarbete med Ålandsbanken har möjliggjort ett finansieringsupplägg med EIF-garanti. EIF, Europeiska investeringsfonden, är en del av Europeiska investeringsbanken och målet med verksamheten är att stödja EU:s små och medelstora företag att lättare få tillgång till finansiering.

Garantiprogrammen underlättar för företag som vill utveckla och förnya sin verksamhet, och de gäller för både nystartade och befintliga företag.

Ålandsbanken erbjuder en fömånligare totalränta på sin finansiering tack vare EIF-garantin.

Läs mera om EIF på Ålandsbankens webbplats.

Klubbdirektör Åsa Nordström

nörer vågar satsa på idéer som kompletterar verksamheten kring anläggningen. Samtidigt utvecklar landskapet hela området kring Kastelholm vilket leder till att hela besöksnäringen får ett uppsving. En annan tänkbar följd är ökade sysselsättningsnivåer och framtidstro i samhället. Av den här orsaken har Ålandsbanken valt att gå med som en av projektets nyckelpartners, säger Johnny.

Förändrat kundbeteende

Johnny tror att den förnyade banan kan attrahera nya besökargrupper till Åland. Trenden med att semestra i närregionerna talar också till Ålands fördel och resan till och från Åland utgör den extra guldkanten på golfresan.

Golfsporten ger också ett mervärde för ålänningarna i form av en hälsofrämjande aktivitet och en bra möjlighet för idrottsintresserade ungdomar att komma in i golfsporten. Just ungdomsverksamheten är något som Ålands Golfklubb satsar på; tröskeln för juniorer att börja spela golf ska vara låg.

Hållbarhet tema

Hållbarhetstanken har integrerats allt tydligare i verksamheten under de senaste åren. Ett större hållbarhetsarbete, med målet att verksamheten ska godkännas enligt normen Geo Certified, har initierats parallellt med ombyggnadsprojektet:

– Förutom att det är väldigt tillfredsställande att jobba med miljöfrågor så ser vi att många hållbarhetsinsatser kan ge kostnadsbesparande åtgärder. Exempelvis förväntas den ombyggda banans greenområden fordra avsevärt mindre bevattning och valet av en ny grässort kan minska behovet av gödsling med cirka 50 %, berättar klubbdirektör Åsa.

Upp till bevis

Flera förberedelser för nylanseringen har redan gjorts, exempelvis har klubbens byggnader under sommaren fått en helt ny profil. Inför säsongen inleddes också ett samarbete med den kända åländska kocken Michael Björklund som öppnade golfrestaurangen i ny regi.

När Slottsbanan nyöppnas mitt i sommaren nästa år planeras flera större evenemang för att presentera den nya banan för golfpubliken. Och då är det upp till bevis: Förväntningarna är stora men visst blir det här satsningen som sätter ny fart på det åländska golfundret! ■

Om Ålands Golfklubb

Startår: 1983

Banor: Slottsbanan (18 hål), Kungsbanan (18 hål) och Prinsessan (6 hål)

Ort: Kastelholm på centrala Åland

Medlemmar: Cirka 850 som årligen spelar cirka 15 000 golfrundor

Besökare: 7 500 årliga gäster som spelar cirka 17 500 greenfeerundor

Bakgrund: Redan i mitten av 1970-talet bildade ett sällskap golfentusiaster Ålands Golfklubb r.f. Men det dröjde ända till början av åttiotalet innan beslut fattades att bygga den första bansträckningen i Kastelholm. De första nio hålen stod klara 1983 och ytterligare nio hål var klara 1988, vilket innebär att Åland hade fått sin första fullskaliga 18-hålsbana som senare fick namnet Slottsbanan. År 1993 stod ytterligare nio hål klara. År 1997 hade en helt ny 18-hålsbana färdigställts och i det här skedet fick de två banorna namnen Slottsbanan och Kungsbanan. De två 18-hålsbanorna har ritats av arkitekten Jan Sederholm.

Aktuellt: Ålands Golfklubb utsågs år 2017 till Finlands bästa 36-hålsanläggning av de finska tidningarna Golf Digest, Golflehti samt den digitala golftjänsten Golfpiste. Utöver detta premierades klubben som Finlands trivsammaste golfbana. Framgångarna till trots fanns behov av att ytterligare vässa sig i den tuffa konkurrensen, något som ledde till beslutet att bygga om den ursprungliga banan, Slottsbanan. Den nya banan beräknas stå klar i juli 2020.

Glaset är ännu halvfullt

När vi blickar mot horisonten präglas bilden av osäkerhet. Faktum är att förhöjd osäkerhet är vad som har präglat såväl finansiella marknader som ekonomiska bedömare också under det senaste året. Nyhetsflödet har dominerats av handelskonflikter, konjunkturoro, brexit, upplopp i Hong Kong och klimatfrågor. Mot denna bakgrund kan det tyckas anmärkningsvärt att aktiemarknaden på flera håll noterat nya toppnoteringar. Finns det potential kvar? Inför 2020 ställer vi oss frågan om vi ska se glaset som halvtomt, eller halvfullt.

Text: Niklas Wellfelt, foto: Adobe Stock

Konjunkturbilden fortsatte att försvagas under andra halvåret 2019. Under senhösten presenterade Internationella valutafonden (IMF) en uppdatering av sina ekonomiska prognoser. IMF menar att den globala ekonomin är i en synkroniserad avmattning. Tillväxten för 2019 justerades ned till den måttligaste marschfart som världsekonomin uppvisat sedan finanskrisen för tio år sedan. Inbromsningen är ganska remarkabel med tanke på att världen var i en synkroniserad uppgång så sent som 2017. Det har också skett en tydlig förskjutning i den geografiska sammansättningen. Under stora delar av 2017-18 var det de utvecklade delarna av världen som gick i bräschen för den globala ekonomin. I nuläget är det dessa ekonomier som haltar mest. På vår europeiska hemmaplan är det anmärkningsvärt att det främst är i EMU:s lokomotiv Tyskland som industrin stannar av.

Allt är dock inte nattsvart vad gäller konjunkturen. Förtroendet bland konsumenter är på de flesta håll ganska gott, mot bakgrund av en stark arbetsmarknad, låga räntor och en reallönetillväxt som understöds av den låga inflationen. Fallande räntor och en stigande aktiemarknad adderar också till en förmögenhetsuppbyggnad som stöttar hushållen.

Den viktigaste förklaringsfaktorn till den avstannande industrikonjunkturen är osäkerheten kring spelreglerna på olika exportmarknader. Osäkerheten har bidragit till att företagens investeringar utvecklats väsentligt svagare än brukligt i denna fas av konjunkturcykeln. USA:s handelskrig med omvärlden kryddat med snabba teknologiskiften, inom exempelvis bilindustrin (elektrifiering) och detaljhandeln (e-handel), grumlar företagens visibilitet. Den tydligaste stötestenen är dock nyckfullheten i USA:s agerande i handelsfrågor vilken gör att företagen inte vet vilka förutsättningar som gäller beroende på om de investerar i USA, Mexiko, Kanada, Kina eller Europa. Summan av att företagen är mer avvaktande blir att aktiviteten i ekonomin växlar ned. I nuläget är det förståeligt att styrelser och bolagsledningar avvaktar med strategiska investeringar till dess att genomlysningen blir bättre. Vi är sent i konjunkturcykeln och de resurser bolagen samlat i ladorna under den utdragna uppgången vill företagen hushålla med.

Samtidigt som vi sannolikt befinner oss sent i den längsta sammanhängande ekonomiska expansionsfas som världen skådat i

modern tid, så finns det ingen naturlag som bestämmer att en recession är nära förestående. Vi brukar tala om att konjunkturcykler inte dör av ålderdom utan att det krävs att något sker som avbryter expansionsfasen. Allt som oftast är det räntehöjningar som bryter nacken av konjunkturen. När kapacitetsutnyttjandet är högt och arbetslösheten nedpressad så tenderar stigande löner, och andra kostnader förknippade med flaskhalsar i ekonomin, att pressa upp inflationen och stressa centralbanker till emellanåt ovarsamma räntehöjningar. Den stigande inflationen är ofta ett sencykliskt fenomen varför den penningpolitiska åtstramningen ofta kulminerar när ekonomin redan har vänt ned.

Då förstärker räntepolitiken konjunkturnedgången snarare än att verka för att jämna ut svängningarna i ekonomin. Men trots rekordlång ekonomisk expansion är det svårt att identifiera några uppenbara bubblor vilka skulle föranleda stramare åtgärder vare sig inom penning- eller finanspolitiken. Tvärtom, flertalet centralbanker och finansministerier i de utvecklade delarna av världen har redan växlat om till en mer expansiv retorik. Möjligen med undantag av Sveriges Riksbank, men även den svenska centralbanken talar om behovet av expansiva monetära förhållanden under överskådlig framtid.

Hur ser vi då på förutsättningarna för ekonomi och aktiemarknad inför 2020? Förhöjd osäkerhet är enligt IMF det främsta orosmolnet som kringgärdar världsekonomin, likväl som finansiella marknader. Samtidigt har USA en president som har ambitionen att bli omvald i november 2020. I mångt och mycket ser presidenten utvecklingen på aktiemarknaden som ett betyg på genomfört arbete. I Kina firar kommunistpartiet 100 år 2021, vilket gör att det finns tydliga incitament för den kinesiska ledningen att trona på en stark ekonomisk bas i samband med detta firande. Det ligger med andra ord i huvudpersonernas intresse, i detta politiska drama, att osäkerheten till syvende och sist inte leder till en självpåkallad ekonomisk nedgång. Även IMF räknar med en tydlig återhämtning 2020 efter en relativt svag avslutning av 2019. Vi delar denna vy om en successiv återhämtning av industrikonjunkturen under loppet av 2020, men riskbilden är förskjuten i negativ riktning så länge den uppmätta tillförsikten bland företagen fortsätter att vara kraftigt nedpressad.

> ”En måttlig dos av osäkerhet ska vi glädja oss åt som investerare.”

Under kommande månader kommer vi att bli klokare; antingen kommer svaga sentimentindikatorer bland bolagen att avspeglas i hårda data eller så är tillförsikten bland företagen nära att bottna, för att vända upp under 2020. Vi tror på det senare scenariot. Samtidigt innebär den relativt återhållna värderingen av aktiemarknaden att det finns utrymme för att absorbera en period av nedjusterade vinstprognoser. Sammantaget fortsätter vi att navigera vidare bland orosmolnen med en viss övervikt av aktier i portföljerna. Aktiemarknaden brukar dessutom utvecklas väl i perioder av förhöjd osäkerhet. Värre är det när marknaden målar himlen ljusblå och investerare sänker garden. Det är då risken att åka på en smocka är som störst. Kort och gott, en måttlig dos av osäkerhet ska vi glädja oss åt som investerare. Som svar på frågan i ingressen, om glaset är halvtomt eller halvfullt, svarar vi – halvfullt. ■

Från Argentina till Ålandsbanken

Riskanalytikern trivs i den åländska tryggheten

Ålandsbanken har tre kreditriskmodellerare – personer som bygger statistiska modeller för att mäta kreditriskerna. Emilio Bergroth är en av dem.
Han inledde sina studier i Buenos Aires i Argentina men när han mötte Hilda från Åland, som studerade i Göteborg, tog livet en ny vändning.

Text: Helena Forsgård, foto: Viktor Fremling

Vad gör en riskmodellerare på jobbet? Emilio Bergroth har ett kort svar:

– Vi analyserar data och bygger modeller för att mäta kreditrisker. Även en del programmering ingår.

Vid Ålandsbankens enhet för riskkontroll arbetar totalt sju personer, tre av dem är stationerade utanför Åland – två i Sverige och en i Vasa. De övriga arbetar vid huvudkontoret i Mariehamn.

Riskberäkningar och efterföljande analyser görs dels för bankens interna uppföljning, dels för att uppfylla de regelverk som myndigheterna ställer och som förändras och blir mer omfattande hela tiden.

– För varje kredit som banken beviljar, måste förväntade kreditförluster beräknas enligt vissa modeller. För inte så länge sedan började vi använda modeller som var anpassade enligt redovisningsstandarden IFRS9. Nu är en uppdatering av regelverket för interna modeller för kapitalkravsberäkning på kommande och det i sin tur innebär att vi måste utveckla nya riskmodeller, säger Emilio Bergroth.

Emilio och kollegerna på avdelningen Risk Control har ingen kontakt med bankens kunder, däremot har de en löpande dialog med dem som beviljar krediterna.

Till Göteborg

Emilio Bergroth började studera på aktuarieprogrammet vid Universidad de Buenos Aires (UBA), universitet i Buenos Aires, Argentinas huvudstad, och hade därmed siktet inställt på en framtid som försäkringsmatematiker.

Men en dag träffade han åländskan Hilda Bergroth, som var på resa i Argentina och som studerade till civilingenjör i bioteknik i Göteborg, och hans planer förändrades helt.

– Efter en tid flyttade jag till Göteborg, det var i september 2004, och började året därpå på en intensivkurs i svenska.

Det var verkligen intensivt. Mycket att ta in på kort tid men det gick bra – så bra att han efter det året var redo att fortsätta sina studier, den här gången på svenska. Men exakt samma utbildning som han påbörjat i Argentina fanns inte. Därför valde han det som låg närmast till – matematisk statistik vid Göteborgs universitet – och han fick en del tillgodoräknat från tidigare studier.

– Jag trivdes i Göteborg. Staden är trevlig och utbildningen var bra på alla sätt. Bra organiserad och bra föreläsare.

Gillar lugnet

Det kan låta som ett stort steg – att lämna storstaden Buenos Aires för att flytta till Göteborg – men det passade Emilio.

– Jag kommer ursprungligen från Pergamino som är en mindre stad i Argentina med knappt 100 000 invånare och jag trivdes aldrig speciellt bra i Buenos Aires. Det är en enormt stor stad med mycket trafik och mycket stress.

Av bara farten fick han sedan en plats på doktorandutbildningen vid Chalmers tekniska högskola och disputerade 2013. Familjen hade under den tiden utökats med två döttrar

och flyttat till Hindås, en liten ort cirka 30 km från Göteborg.

Men en tanke började ta allt mer plats i familjens liv – att flytta till Åland.

– Jag gillar lugnet, att bo nära naturen och Åland är en trygg plats för barnen.

Det är många pusselbitar som ska klaffa innan man kan flytta, framför allt att skaffa jobb. Arbetsmarknaden för en doktor i matematisk statistik är inte stor på Åland, i varje fall inte om man vill ha ett jobb som någorlunda motsvarar ens kompetensnivå. 2013 fick han sedan tips om ett ledigt jobb som skulle passa honom – jobbet som riskanalytiker vid Ålandsbanken.

När han fick det gick flyttlasset till Åland.

Mycket golf

Numera bor familjen i ett nybyggt hus intill Slottsundet i Kastelholm och har utsikt över golfbanan. Det passar dem bra eftersom golf är ett både stort och gemensamt intresse. Dottern Alma har blivit verkligen biten och utvecklats så snabbt att hon deltagit i junior-EM i Skottland och -VM i USA och klarat sig mycket bra. I junior-EM i fjol kom hon tvåa efter särspel. Även dottern Máxima har börjat spela golf.

– Det blir mycket golf, i somras fem-sex gånger i veckan och ofta på korthålsbanan Prinsessan. Det är en fördel att vi bor så nära. Då kan vi åka ofta men behöver inte stanna så länge varje gång. Det är roligt att ha ett gemensamt intresse och jag vill att vi ska ha roliga stunder på banan. Jag försöker coacha Alma men lägger mig inte i hennes teknik. Den sköts av klubbens pro Chris Waldron.

Emilio är också med i en grupp golfare som spelar tillsammans i arla morgonstund en gång i veckan.

– Jag gillar golf men har inte spelat det som barn så det blir en annan känsla. Tennis däremot började jag med redan som barn, och jag har även jobbat lite som tennistränare.

Jul och nyår i Argentina

Emilio var senast i Argentina 2008. Döttrarna, som han talar spanska med men som oftast väljer att svara på svenska, har aldrig varit där. Men nu är det dags. I år firar familjen jul och nyår i Argentina tillsammans med Emilios mamma, bror och syster med familjer.

– Det jag saknar mest på Åland är min argentinska familj. Och lite även värmen och det grillade köttet!

Alma ska också passa på att delta i de argentinska mästerskapen för golfjuniorer – en tävling som startar dagen efter att familjen landat i Buenos Aires.

När Emilio växte upp i Argentina var familjens finländska påbrå något man förvisso kände till men inte desto mer talade om.

– Finland var en helt okänd värld för mig. Och så träffade jag en kvinna med samma efternamn som jag och hamnade på Åland. Så kan det också gå! ■

Emilio Bergroth

Ålder: 42 år

Bor: I Kastelholm i Sund. Föddes och växte upp i Argentina.

Familj: Sambo Hilda Bergroth, döttrarna Alma, 11 år, och Máxima, 9 år.

Vilket sammanträffande: Paret har namnet Bergroth gemensamt utan att någon av dem tagit den andras namn. Emilios farfar var en finlandssvensk som flyttade till Argentina, och där har hans efterkommande behållit hans efternamn Bergroth.

Utbildning: Doktor i matematisk statistik från Chalmers tekniska högskola i Göteborg.

Jobb på Ålandsbanken: Riskanalytiker med fokus på kreditriskmodellering på enheten Risk Control, började på banken 2013.

Fritid: Ägnas gärna åt idrott med fokus på bollsporter som tennis, padel och golf. Läser också gärna, framför allt böcker om idrottsprofiler och coachning, och ser på film.

Smidig identifiering ger även trygghet vid betalningar

I september genomfördes ändringar av betaltjänstlagen med syfte att bland annat öka säkerheten vid betalningar inom EU/EES. Oavsett nätköp eller kontaktlös betalning i butik kan du därför oftare behöva identifiera dig. Skulle ditt kort hamna i orätta händer minskas risken för kortbedrägerier tack vare kravet på identifiering.

Text: Jutta Linder, foto: Adobe Stock

Alla banker har sina egna lösningar för så kallad stark kundautentisering som krävs för identifiering enligt de nya kraven. Som kund hos oss sker detta endera med Ålandsbanken e-ID eller kodtabell. Redan 2017 presenterade vi vårt elektroniska alternativ till kodtabellen – Ålandsbanken e-ID. Med den loggar du in till Internetkontoret och Mobilbanken, bekräftar dina betalningar och köp på nätet och loggar även in till olika myndighetssidor för att använda deras e-tjänster. Identifieringen görs via Mobilbanken, med en kod som du själv väljer, ditt fingeravtryck eller med Face ID – smidigt och tryggt.

Aktivera e-ID redan idag!

För att ta i bruk e-ID är det enda du behöver, förutom tillgång till våra digitala tjänster, en smarttelefon. Du behöver ingen skild app eftersom du aktiverar e-ID enkelt via Mobilbanken. Redan drygt 40 % av våra kunder med digitala tjänster använder e-ID, och vi har fått många positiva reaktioner om e-ID. Vi rekommenderar alla våra kunder med en smarttelefon att aktivera e-ID redan idag.

Och hur blir det med kodtabellen?

Om du inte har en smarttelefon kan du fortsätta att använda vår kodtabell. Under nästa år kommer vi att anpassa kodtabellen till de nya reglerna genom att komplettera identifieringen med en kod som du får via sms. Du loggar därefter in till Internetkontoret och Mobilbanken och bekräftar dina betalningar med både kodtabellen och en kod som skickas till dig via sms, så se till att kontrollera och vid behov uppdatera ditt mobilnummer redan idag via Internetkontoret eller Mobilbanken!

Ha koll på din PIN-kod och kodtabell

För kortköp i fysiska butiker gäller det att komma ihåg sin PIN-kod. Det går inte längre att godkänna kortköp med signering – genom att ange din PIN-kod bekräftar du att det verkligen är du som handlar med ditt kort. Samma gäller även för kontaktlösa betalningar som du med jämna mellanrum behöver bekräfta genom att mata in kortet i betalterminalen och ange din PIN-kod. Skulle du ha glömt din PIN-kod kan du beställa den på nytt via Internetkontoret.

Kom ihåg att du behöver ha kvar din kodtabell även om du tagit i bruk e-ID – den behövs när du aktiverar e-ID i en ny telefon eller surfplatta. ■

Följ med bakom kulisserna!

Här utvecklas bankens tjänster

Som bankkund vill du att dina bankärenden ska löpa smidigt och bekvämt – oavsett vilka behov du har och oavsett vilka nya krav myndigheterna ställer. Teamet på Ålandsbankens avdelning Affärsutveckling verkar i kulisserna men deras arbete genomsyrar snart sagt alla processer i banken.
Följ med på ett besök på avdelningen!

Text: Helena Forsgård, foto: Viktor Fremling

Vad frågar bankens kunder efter? Vilka nya eller förbättrade tjänster och produkter ska banken erbjuda? Vad har konkurrenterna som verkar lockande?

Det är frågor som affärsutvecklarna vid Ålandsbanken ständigt funderar på.

– Vi försöker kontinuerligt vässa våra erbjudanden och tjänster och vi är måna om den feedback som våra kunder ger. En idé, som en kund fört fram, kan på sikt resultera i en ny tjänst eller produkt, säger Jannike Nordström.

På kommande är exempelvis ett nytt kreditkort som ska erbjudas Private Banking-kunder samt Aktiesparkonto – ett sätt att spara på ett skattefördelaktigt sätt – som är under arbete just nu. Under det gångna året har banken dessutom bytt ut hela paletten av betalkort till Östersjökort, som är gjorda av ett miljövänligt material baserat på majs. Som kund kan man även följa med sin påverkan på klimatet tack vare Åland Index som är kopplat till kortet.

Från vänster: Jannike Nordström, Anton Strandvik, Alexander Hedman och Frida Gardberg

Hitta smarta lösningar

Samtidigt är det viktigt att öka effektiviteten i alla delar av verksamheten och att hitta smarta lösningar som sparar arbetstid eller kostnader – eller helst både och. I dag innebär det ofta i praktiken att man erbjuder ännu fler digitala lösningar.

– Kundernas beteende har förändrats och de ställer mycket högre krav på tillgänglighet. Det har lett till att vi prioriterar utvecklingen av Mobilbanken, säger Jannike Nordström.

Utvecklingsarbetet har bland annat resulterat i att bankkunder numera kan godkänna vissa avtal med digitala underskrifter vilket gör processen mer effektiv. De kan också signera lånedokument elektroniskt och därmed få snabbare utbetalningar.

– Kundupplevelsen är alltid i fokus. Vi vill att våra kunder ska uppleva att det går enkelt och smidigt att utföra sina banktjänster och att de snabbt får svar på sina frågor. Därför har vi tät kontakt med våra kollegor på kontoren som dagligen möter kunder och som vet vad kunderna är nöjda med och vad de eventuellt är mindre nöjda med.

Det handlar också om att se över interna arbetssätt och -rutiner. Kan man hitta en lösning som gör att en kundansvarig kan lägga mindre tid på administration och istället mer tid på sina kundmöten och därmed leverera bättre service?

Effektivare arbetssätt kan också spara resurser. Än i dag används exempelvis en hel del papper i bankvärlden och affärsutvecklarna försöker ständigt hitta lösningar för att minska mängderna, vilket också är en strävan i bankens hållbarhetsarbete.

Nya krav ställs hela tiden

Finansbranschen är hårt reglerad och myndigheterna ställer ständigt nya krav på bankernas verksamhet. Syftet är att öka säkerheten och tydligheten för bankernas tjänster.

Ett exempel är PSD2, det andra betaltjänstdirektivet, som bland annat ska öka säkerheten för kortbetalningar och skydda konsumenter mot bedrägerier. Ett annat är Mifid2, som reglerar de investeringstjänster som erbjuds, och ett tredje är dataskyddsförordningen GDPR, som ska stärka skyddet kring all hantering av personuppgifter.

– De senaste åren har vi lagt ner mycket tid och energi på att anpassa vår verksamhet efter de nya regelverken. Samma krav ställs på stora som små aktörer och visst är det stundtals utmanande för oss att leva upp till alla krav. Men här är vår litenhet samtidigt en fördel – vi är flexibla och kan agera snabbt, säger Jannike Nordström.

Via Mobilbanken

Kunderna märker av tillämpningen av regelverken bland annat genom att banken regelbundet ställer en rad frågor som de ska svara på. Syftet med frågorna är att banken ska få en bra bild över kundens situation för att bättre kunna förhindra bedrägerier, och för att uppfylla de krav som myndigheterna ställer när det gäller att förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism.

Det här har Ålandsbanken försökt göra så smidigt som möjligt för sina kunder och sedan oktober i år är det möjligt för alla privatpersoner att uppdatera sina uppgifter direkt via Mobilbanken. Man får också en påminnelse när det är dags!

– En styrka för oss på Ålandsbanken är närheten till vårt dotterbolag Crosskey, som snabbt kan utveckla de it-lösningar som behövs.

Nya samarbeten

Det gäller också att följa med trenderna i finansvärlden. För några år sedan inledde Ålandsbanken en fintech-satsning och började samarbeta med aktörer som Doconomy, som är på väg att lansera en app med fokus på hållbarhet där Ålandsbanken levererar banktjänsterna, med Dreams – en app som gör det lättare att spara och investera sina pengar – och med Trustly som utvecklar betallösningar för e-handelsbranschen.

En annan spännande satsning är etableringen av ett nytt hypoteksbolag, som kommer att erbjuda bolåneprodukter med plattformslösningar som tagits fram av Ålandsbanken och Crosskey.

– Våra partnersamarbeten öppnar nya affärsmöjligheter för oss. Vi kan utnyttja befintliga investeringar och skapa nya intäktskällor, säger Jannike Nordström och tillägger:

– Våra samarbetspartners är dessutom duktiga på att förenkla steg i processerna och på att förklara saker på ett tydligt sätt för sina användare. De lär oss att tänka i nya banor och att jobba för ännu bättre kundupplevelser! ■

Affärsutveckling

Tretton personer arbetar på avdelningen Affärsutveckling. De är stationerade vid huvudkontoret i Mariehamn men arbetar med utveckling för hela organisationen.

Deras arbetsfält delas in i tre grupper – myndighetskrav, effektivisering och kundupplevelser.

Tf avdelningschef är Jannike Nordström. De tre grupperna leds av Alexander Hedman, Anton Strandvik och Frida Gardberg.

Arbetet sker ofta i projektform där olika kompetenser involveras, såsom processägare, kundansvariga, jurister och it-experter.

Möt Anna-Stina Wiklund, hållbarhetsspecialist på Ålandsbanken

En expert som aldrig ger upp

Det är Anna-Stinas uppgift att se till att Ålandsbanken erbjuder investeringar som håller måttet ur hållbarhetsperspektiv. Jobbet innebär en del resande, inte minst mellan bankens kontor. Men Anna-Stina är van vid att vara i rörelse. Och att prestera.

Text: John Hennius, foto: Viktor Fremling

Det är svårt att missa att idrott är Anna-Stinas stora passion i livet. Hon har nyss kommit hem från Le Marathon des Châteaux du Médoc i Frankrike, en löptävling som går genom ett av Bordeaux bättre distrikt. Tanken är att deltagarna inte bara ska löpa, de ska även ägna sig åt de lokala vinerna. Avsmakningsglasen börjar dyka upp redan efter 3 kilometer, berättar Anna-Stina. Och så fortsätter det ungefär varannan kilometer för varje ny vingård man passerar …

– Jag har nog aldrig någonsin smakat på så många viner. Och jag har nog aldrig sprungit en så långsam mara.

Tiden blev – med hennes eget mått mätt – blyga 5 timmar och 40 minuter. Men det berodde nog mer på det trevliga sällskapet och den vackra omgivningen än på den faktiska mängden alkohol i de små provglasen.

I Médoc sprang hon ett maraton, men Anna-Stinas stora passion är Triathlon. Framför allt den ursprungliga varianten från Hawaii: Ironman. Hon påpekar – hon är trots allt en erfaren fondförvaltare – att Ironman är ett börslistat bolag som ägs av kineser. Och det finns ingen ”Ironwoman”, tävlingen gör ingen skillnad på män och kvinnor. Alla deltagare ska prestera lika omänskligt mycket: 3,8 kilometer simning, 180 kilometer till cykel, och 42 kilometer löpning, det vill säga ett helt maraton.

Fallenheten för löpning har alltid funnits där, men Triathlon provade hon på för första gången 2012. Hon gjorde halva distansen och det gav mersmak. 2015 fullföljde hon en hel Ironman i Frankfurt. Sedan följde Österrike, Schweiz, Texas och Kalmar står på tur 2020. Hon drömmer om att en dag delta i Ironman på Hawaii. Det är extrem idrott hon sysslar med på fritiden, men det finns en koppling till jobbet:

– Man är mycket ute i naturen. Och med simningen blir det så tydligt hur naturen och vattnet mår. Hur vattnet mår har en hel del med Anna-Stinas ansvarsområde på Ålandsbanken att göra.

Hållbarhet en smart investering

– Hållbarhet är ett brett ord. Och alla aktörer kanske inte menar samma saker när de använder det, förklarar Anna-Stina.

En stark trend är att allt mer av hållbarhetsfrågan handlar om klimatet. Inom finansvärlden väntar alla, inte minst experter som Anna-Stina, på vad EU kommer att göra härnäst. Kommissionen arbetar fram ett ramverk med hållbarhetsdirektiv och de ser finansbranschen som ett nyckelområde. Europa ska bli världens första klimatneutrala kontinent och målet är att kapitalet ska styras mot lösningar på klimatfrågan, och bort från uppenbara problemområden.

Men Anna-Stinas arbete med hållbart värdeskapande handlar om samtliga ESG-faktorer där miljön – E som i Environmental – är en. De andra bokstäverna står för Social och Governance. När Ålandsbanken erbjuder sina kunder investeringsmöjligheter så ska de ha en genomtänkt policy för miljö, mänskliga rättigheter, arbetsrätt, bolagsstyrning och antikorruption.

– Det ska vara bra kvalitet och långsiktigt. Investering är som ett maraton, det är en lång resa.

Ur Anna-Stinas perspektiv handlar investering om så mycket mer än att bara skapa avkastning. Investeraren ska hellre ses som delaktig och att hen medverkar till att styra ett bolag och dess framtid. Många ser hållbarhet som en kostnad, men det handlar också om att man drar ner på risknivån. Bolag som satsar på hållbarhet får till exempel lägre kapitalkostnader. De löper dessutom mindre risk att bli uthängda i media. Anna-Stina får det att låta självklart:

– Det är viktigt att man finns till även om 20 år.

> ***”Det ska vara bra kvalitet och långsiktigt. Investering är som ett maraton, det är en lång resa.”***

Förr var det ”självreglering” som gällde. Enligt Anna-Stina har det nog fungerat i någon utsträckning, men på senare tid har det kommit förändringar och skärpningar i regelverket. Och fler är att vänta. Man har kommit längre i Sverige än i Finland. Svensk media ligger på hårdare och ägnar sig gärna åt att hålla reda på aktörerna och hur de

sköter sig. Det är ett nyare fenomen i Finland – och det är därför Anna-Stina nu lägger mycket av sin tid i Helsingfors. Alla finansiella aktörer behöver ha sitt på det torra, oavsett ursprungsland.

Med 2008 i bagaget

Anna-Stina började sin karriär som fondförvaltare på Ålandsbanken i Helsingfors 2006. Bara två år senare, under börskraschen 2008 fick hon uppleva en genuin oro att hela det internationella finanssystemet faktiskt skulle kollapsa. Det har haft stor påverkan på hennes syn på branschen, på risk och på hållbarhet. Den som har varit med i en annan tid och sett en annan bankvärld har en fördel, menar hon. Den inser att räntor kan ligga högre, att dagens läge kanske inte är normalt, att nedgångar kommer och går.

– Nästa stora nedgång kommer vi se vad de stora aktörerna verkligen går för, säger Anna-Stina.

2016 flyttade hon till kontoret i Stockholm för att jobba med det viktiga arbetet att välja fonder åt Ålandsbankens kunder. Under de åren har intresset för hållbarhetsfrågor i finansbranschen bara ökat. Så hur känns det att sitta på den positionen hon gör och att kunna påverka finansbranschen när det gäller miljöfrågor, sociala frågor och styrning?

– Det känns jättebra, svarar hon utan att tveka.

Anna-Stina har inget emot att kallas ”expert” och anser att hon ”med den makt som ligger i mina händer” kan påverka hur marknaden värderar investeringar. Det ser hoppfullt ut. Det är något nytt som har smugit sig in och fler aktörer ser möjligheterna i det nya.

Som expert på hållbarhetsstrategier finns det många sätt att jobba på för att hjälpa kunderna hitta rätt. Fokus kan skifta, men hållbarhet är den ledande principen. Så sent som i september 2019 blev räntefonden Ålandsbanken Green Bond ESG Svanenmärkt. Fonden har två förvaltare, Anna-Stina är en av dem

– Vi är duktiga med de resurser vi har. Vi tar stora kliv, säger Anna-Stina om sin bank.

Östersjöprojektet, Ålandsbankens hjärtefråga, räknas inte som ett av hennes uppdrag, men det faller sig naturligt för en hållbarhetsexpert att fundera över hur den här naturresursen mår. Här saknas många av de regelverk som hon har på sin sida i det dagliga arbetet. En huvuddel av utsläppen kommer från jordbruket, från småskaliga verksamheter, och från länder kring Östersjön där Ålandsbanken har få möjligheter att vara en positiv kraft. Men Anna-Stina konstaterar:

– Man ska inte ge upp. Varken under träning eller under en arbetsdag.

> *”Man ska inte ge upp. Varken under träning eller under en arbetsdag.”*

Att träna är att meditera

Jobbet som expert på hållbarhet tar upp 70 procent av hennes tid. De andra procenten är hon fortfarande engagerad i att välja fonder som passar Ålandsbankens profil och kunder. På Anna-Stina faller det att granska och utvärdera räntefonder. Fritiden ägnas mycket åt träning. Målet är att hon ska bli snabbare i vattnet, på cykel och till fots. Men de fysiska

utmaningarna handlar även om psykiskt välmående, om att fundera och lösa – ibland arbetsrelaterade – problem.

– Man är med sina egna tankar väldigt många timmar. Det är en meditation. Av att träna får man mera energi, fokus – och tålamod! Ibland är ju jobbet att ta tag i lite sura äpplen.

Anna-Stinas särbo är också, som tur är, triathlonentusiast. Den senaste sommaren gjorde sig miljön påmind igen när de deltog i ett Triathlon i Alpe d'Huez, nära Grenoble i Frankrike. Loppet ägde rum just som området drabbades av en extrem värmebölja. Visst funderade Anna-Stina mest på att ta sig fram en etapp i taget, men hon hade också tid att tänka på klimatförändringar. Vilken effekt kan de få för hennes fritidssysselsättning? Kommer det ens vara möjligt att tävla på varma platser i en nära framtid? Är det hållbart? ■

Anna-Stina Wiklund

Född: 1981 i Karleby, Mellersta Österbotten, Finland

Familj: Särbo i Helsingfors, Finland

Bor: Lidingö, Stockholm

Utbildning: Ekonomie magister i finansiell ekonomi 2006, Hanken Svenska Handelshögskolan i Helsingfors

Gör: Hållbarhetsspecialist på Ålandsbanken

Intressen: Maraton, Triathlon och Ironman – med löpning som bästa gren

Favoritcitat: "It doesn't matter who you are or where you come from. The ability to triumph begins with you. Always." Oprah Winfrey

Ålandsbankens första Svanenmärkta räntefond

Ålandsbanken Green Bond ESG

I september 2019 fick vi ytterligare ett betyg på vårt framgångsrika arbete inom hållbarhet och ansvarsfulla investeringar och kan numera stolt presentera vår första Svanenmärkta fond – Ålandsbanken Green Bond ESG. Fonden lanserades i maj 2019 och investerar i gröna obligationer emitterade av företag med de bästa hållbarhetsbetygen.

Text: Jutta Linder, foto: Adobe Stock

Svanen är det nordiska miljömärket som hjälper konsumenter att göra bra val för miljön. Svanen föddes 1989, när Nordiska Ministerrådet startade Svanenmärkningen för att hjälpa konsumenter att göra bra val för miljön. Sedan 2017 kan även fonder få Svanenmärket – märkningen gör det enkelt för placerare att känna igen en hållbar fond. Svanen har hög kännedom och trovärdighet i hela Norden och med vår första Svanenmärkta fond kan vi nu erbjuda våra medvetna kunder ett eget, grönare alternativ.

– Vi ser Svanenmärkningen av Ålandsbanken Green Bond ESG som en milstolpe i Ålandsbankens arbete med miljöriktiga och ansvarsfulla investeringar. Vi är stolta över att vara det första finländska fondbolaget som kan erbjuda en Svanenmärkt räntefond, säger Tom Pettersson, vd för Ålandsbanken Fondbolag Ab.

Kriterier för Svanenmärkning

För att bli Svanenmärkt ska fonden uppfylla 25 obligatoriska krav som handlar om exkludering, inkludering, transparens och påverkan. Genom exkludering - att välja bort investeringar i särskilt problematiska branscher och företag, och istället välja de mest hållbara alternativen, dvs. inkludering, kan man bidra till en omställning i samhället. En ordentlig hållbarhetsanalys och en årlig hållbarhetsrapport om fondens verksamhet är exempel på krav som också måste uppfyllas för att en fond ska kunna få Svanenmärket.

Gröna obligationer – ett eftertraktat innehav

Gröna obligationer är företagsobligationer där kapitalet är öronmärkt för olika former av miljöprojekt. De flesta har samma avkastnings- och riskprofil som utgivarens övriga skuldinstrument. I dagsläget finns det många olika former av gröna obligationer för finansiering av ett brett spektrum av verksamheter, såsom förnybar energi, energieffektivisering, bevarande av biologisk mångfald på land och i vatten, hållbara transporter och anpassning till klimatförändringar.

Tack vare ökad kunskap och förståelse och därmed intresse för ansvarsfulla och hållbara investeringar är gröna obligationer en stark och växande trend på räntemarknaderna globalt. Ålandsbanken Green Bond ESG erbjuder konkurrenskraftig ränteavkastning på ett miljöriktigt och hållbart sätt. Förutom miljömässig hållbarhet ingår även hållbara samhällsrelationer och hållbar bolagsstyrning i ESG-kriterierna som fonden följer.

– I dagsläget talar många faktorer för en fond som Ålandsbanken Green Bond ESG. Svanenmärkningen ger trovärdighet för fondens miljöriktiga investeringsinriktning, vilket vi bedömer att uppskattas av en bred målgrupp medvetna placerare. Gröna obligationer är en stark och växande trend på räntemarknaderna globalt. Kombinationen av trenden med miljöriktiga investeringar med det kunnande som finns inom Ålandsbankens framgångsrika team för ränteförvaltning ger fonden mycket goda förutsättningar att utvecklas framöver, berättar Tom Pettersson, vd för Ålandsbanken Fondbolag Ab. ■

SVANENMÄRKET

Fond
3101 0027

Fondsparande

alternativ till sparande på bankkonto

Text: Therese Pettersson, foto: Viktor Fremling

En stor del av hushållens sparande stannar idag på sparkonton som inte ger någon eller mycket lite i ränta. Beroende på vad du sparar till kan det finnas bättre alternativ som också kan få pengarna att växa. Vilken sparform som passar just dig beror bland annat på hur hög risk du är villig att ta och hur aktiv du själv vill vara. Ett exempel på sparform är fondsparande, som är ett bekvämt sätt att placera pengar i. Fondsparande kan ibland framstå som en djungel för den oerfarna, men på Ålandsbanken är vi måna om att våra kunder förstår vad de sparar i.

En typ av fond som blivit något av en favorit bland sparare är den så kallade blandfonden. Eftersom innehållet investeras dels i aktier, dels i räntebärande värdepapper, upplevs blandfonden många gånger som ett tryggt alternativ att spara i. Hur stor del som investeras i aktier respektive räntor varierar däremot mellan olika blandfonder så därför gäller det att vara påläst om vad som gäller för just den blandfond som du tycker verkar intressant, något som Ålandsbankens rådgivare hjälper till med.

Ålandsbanken Premium 50 – en blandfond med möjligheter

Ålandsbanken Premium 50 är en blandfond som är lämplig för dig som är villig att ta högre risk än i en räntefond men en lägre risk än en aktiefond. I förvaltningen av Premium 50 lägger förvaltarna stor vikt vid fördelningen mellan aktier och räntebärande papper, en fördelning som kan variera beroende på förvaltarnas syn på marknadsläget. Det är Niklas Wellfelt som aktivt förvaltar fondens kapital i samarbete med resten av förvaltningsteamet i Stockholm och Helsingfors. Tillsammans går de igenom och analyserar marknadsläget kontinuerligt. I det som man kallar för ett marknadsmässigt neutralläge placerar fonden 50 procent av sina tillgångar i aktier och 50 procent i räntor. Förvaltarna av fonden siktar på en avkastning på i snitt fyra till fem procent per år. Den rekommenderade placeringshorisonten för den här typen av fond är minst fyra år.

– Premium 50 är ett bra alternativ till sparande på bankkonto, som idag ger noll procent i ränta. För många kunder kan fonden vara ett mer attraktivt sparande med medelhög risk och möjlighet till högre avkastning än på bankkonto, säger Niklas Wellfelt som är ansvarig för förvaltningen av fonden.

– Dessutom slipper man själv skaffa sig all den kunskap, analysförmåga och erfarenhet som behövs för att göra investeringar på aktie- och räntemarknaderna, fortsätter han.

Erfaret förvaltarteam bakom våra fonder

Ålandsbanken har ett förvaltningsteam med lång erfarenhet av aktie- och räntemarknaden. I förvaltningen har teamet fokus på de nordiska och europeiska aktie- och räntemarknaderna, men man har också global täckning i samarbete med några av världens ledande förvaltare.

Ålandsbanken har såväl egna aktiefonder som bland- och räntefonder för att möta kundernas olika behov av sparande. Banken erbjuder också ett urval av världens främsta fonder som komplement. Aktieförvaltningen är aktiv och inriktar sig mot kvalitetsbolag med beprövad affärsmodell, god lönsamhet, stabil balansräkning, starkt kassaflöde och rimlig värdering.

De utvalda aktierna i nordiska och europeiska kvalitetsbolag är motorn i Ålandsbankens fonder där det ingår aktier. Det är kunden själv som väljer risknivå för sitt sparande. Fondsparare som kan tänka sig att ta högre risk har också möjlighet till en högre avkastning. Då väljer man mellan aktiefonderna Norden Aktie, Europe Value och Global Aktie. Lägst risk har räntefonderna Euro Bond och Kort Företagsränta. ■

** En investering i fonder är förenad med risk. Historisk utveckling är ingen garanti för framtida avkastning. De pengar som placeras i fonden kan både öka och minska i värde och det är inte säkert att du får tillbaka hela det insatta beloppet.*

Niklas Wellfelt, Chef Case & Analys

ÅLANDSBANKEN PREMIUM 50
RISK- OCH AVKASTNINGSPROFIL

Lägre risk — Högre risk

Lägre möjlig avkastning — Högre möjlig avkastning

1 2 3 **4** 5 6 7

Minskning av den biologiska mångfalden hotar även Östersjön

Text: Lotta Lybeck Bilder: VELMU:s bildarkiv

Minskningen av den biologiska mångfalden är ett betydande globalt problem. Konkreta åtgärder för att skydda mångfalden och bromsa utrotandet av arter behövs snarast, eftersom de mångfaldiga naturmiljöerna och det breda spektrum av arter som bor där är en förutsättning för allt liv.

Minskningen av mångfalden påverkar även Östersjön och dess undervattensmiljö. Östersjön anses vara ett av världens mest sårbara hav, där förändringarna blir snabbt synliga. Speciellt de viktiga nyckelarterna som blåstång, blåmussla och bandtång är hotade.

Nyckelarter har, som namnet antyder, en väldigt central roll för Östersjöns välmående eftersom de tillhandahåller näring samt växtplatser och skydd för flera andra arter. Exempelvis är blåstångsskogarna som blåstången skapat viktiga livsmiljöer för många andra arter i Östersjön. Bandtången å sin sida binder kol väldigt effektivt och förebygger därmed utbredningen av klimatförändringen, och blåmusslan påverkar övergödningen genom att filtrera vatten.

– Alla nyckelarter är väldigt känsliga för förändringar i Östersjön och de lider redan nu av de förändringar som skett i haven, såsom övergödning. När storleken på lämpliga livsmiljöer för dessa arter minskar är det speciellt viktigt att fokusera på värdefulla områden som har mest effekt i bevarandet av den biologiska mångfalden samt anpassningen till klimatförändringen, berättar Laura Höijer, innehållsansvarig på Baltic Sea Action Group.

Förutom övergödning hotas Östersjöns marinbiologiska mångfald av klimatförändringen.

– Det här är en knivig situation, eftersom det inte finns några enkla lösningar. Alla dessa problem hör ihop då klimatförändringen påverkar övergödningen, och båda dessa påverkar vidare naturens mångfald både var för sig och tillsammans, förklarar Höijer.

Östersjöprojektet finansierar arbete för att skydda den marinbiologiska mångfalden

I augusti tillkännagavs att Ålandsbankens Östersjöprojekt kommer att finansiera BSAG:s arbete för att skydda den marinbiologiska mångfalden under en treårsperiod. Samarbetsprojektet Ett levande Östersjön är initierat av BSAG, och bygger på det material som sam-

Bandtång. Foto: Mats Westerbom

lats in under VELMU-programmet, som är ett projekt med syfte att inventera mångfalden av den marina undervattensmiljön.

– Vår målsättning är att närmare studera de värdefulla havsmiljöerna i Östersjön som VELMU-programmet identifierat, och att hitta sätt att skydda dem. Dessutom vill vi få mer synlighet för detta viktiga ämne. Mångfalden kommer sannolikt att bli en lika omtalad miljökris som klimatförändringen i nära framtid, säger Höijer.

Projektets första pilotområde är Gullkrona ö i Pargas skärgård, där man i höstas gjorde de första dykningarna. Syftet är att kartlägga de värdefulla havsområdenas tillstånd och hitta sätt att skydda dem, tillsammans med andra centrala aktörer. Kartläggningarna planerades tillsammans med VELMU och Forststyrelsens naturtjänster ansvarade för genomförandet.

– Det är viktigt att vi via pilotprojektet kan ge konkreta exempel på skyddsåtgärder som kan göras för de värdefulla undervattensområdena. Det är alltid lättare att arbeta vidare med något med hjälp av exempel som man kan hänvisa till. För att skyddandet ska lyckas krävs samarbete från såväl privatpersoner som fiskelag, kommuner, städer och företag.

Samarbete i fokus

Förutom VELMU-programmet har man nära samarbete med Ålands vatteninventeringsprojekt. Dessutom är följande Östersjöforskare centralt engagerade i projektet; professor i Östersjöforskning Alf Norkko (Helsingfors universitet, Tvärminne zoologiska station), forskningsprofessor och VELMU-programmets koordinator Markku Viitasalo (Finlands miljöcentral) samt specialforskare Sonja Salovius-Laurén, projektforskare Henna Rinne och biträdande professor Christoffer Boström från Åbo Akademi.

Ålandsbanken fungerar via Östersjöprojektet som finansiär och strategisk partner och har beviljat finansiering på 80 000 euro för projektets första år.

– Ålandsbankens Östersjöprojekt har länge finansierat projekt som främjar Östersjöns tillstånd och vi ser detta samarbete med BSAG som en unik möjlighet att påverka tillståndet i den marina miljön och främja Östersjöns välmående. Vårt mål är ett långsiktigt samarbete, konstaterar Anne-Maria Salonius, direktör för affärsområdet Finland. ■

Blåmussla. Foto: Visa Hietalahti

Blåstång. Foto: Mats Westerbom

Vad kan jag som markägare göra?

Fördelarna med att skydda vattenområden är uppenbara för naturen, men det är även viktigt för de privata markägarna att vara medvetna om vilka begränsningar i användningen av vattenområdena som skyddandet kan medföra.

Även om området inte är fredat kan varje markägare vara med och skydda den värdefulla undervattensnaturen t.ex. genom att minska på båtkörande, ankra mindre och låta bli att muddra.

Fler berättelser från de första 100 åren

I samband med Ålandsbankens 100-årsjubileum bjuder vi här på ytterligare tre utdrag ur boken ”Sanningen om Ålandsbanken”. Håll till godo!

EN ÅLÄNDSK AFFÄRSBANK FÖDS

Kom, låt oss teckna våra aktier där på lövängen

Text: Joakim Enegren, illustration: Anouk de Vries

De var fem sjökaptener, en skeppare och sex bönder. Senare har de kallats De tolv apostlarna. Men när den här berättelsen börjar 1918 är deras gemensamma epitet finströmare, stolta medlemmar i Finströms lantmannagille. Varför står de där och samtalar på en löväng mellan Åttböle och Emkarby cirka 20 kilometer norr om Mariehamn? Förklaringen är att gruppen befinner sig på en sedvanlig gilleutflykt. Inget konstigt med det. Vad är det som händer? Det ser ut som om bonden Johannes Eriksson tar fram ett papper. De andra samlas runt Eriksson. Låt oss smyga oss närmare. Papperet är tydligen en lista. Man skriver i tur och ordning på listan. Stämningen bland de tolv verkar vara upprymd. Kanske beror deras upprymdhet på att återföreningen med Moder Svea hägrar? Kanske beror den på att de där på lövängen tecknar de första 500 aktierna i den blivande Ålands Aktiebank?

Även om våra tolv apostlar kände på sig att de skulle glida in i historieböckerna som stiftarna av Ålandsbanken kunde de knappast ana att vi nu 100 år senare undrar varför de valde att ställa sig på en löväng för att teckna sina aktier – ett stabilt bord skulle väl ha gjort övningen en smula enklare? Det finns en sannolik förklaring, nämligen hemlighetsmakeriet. Trots att gillets mötesprotokoll från den tiden har gått förlorade kunde författaren Georg Kåhre omkring 1943 intervjua en sagesman som deltog i den första aktieteckningen. Kåhre skrev då Ålandsbankens första historik Ålands Aktiebank 1919–1944 och nu låter vi honom själv beskriva det hysch-hysch som antagligen föranledde gilleutflykten:

> ***Att initiativtagarna inledningsvis insvepte sig i en viss sekretess i det inledande skedet, berodde sannolikt på att de hyste oro för att de mäktiga storbankerna med filialer i Mariehamn skulle motarbeta projektet; att den hävdvunna misstron mot "Mariehamns-finansen" i viss mån spelade in, kan gott tänkas.***

För att vi verkligen ska förstå vad Kåhre syftar på måste vi gräva djupare och bredda vårt perspektiv. Vi låter Kåhres ord leda oss vidare:

> ***Beträffande initiativet och initiativtagarna må ännu en omständighet observeras – säkert den intressantaste. Ålandsfrågan var som känt det stora åländska livsproblemet anno 1919 och flere av stiftarna deltogo aktivt i folkrörelsen.***. ■

Utdrag nummer 1 ur boken "Sanningen om Ålandsbanken".

UR BANKKRISEN MED HEDERN I BEHÅLL

”En ofattbar prestation”

Text: Joakim Enegren, foto: Ulf Grünbaum

Bilden av Ålandsbanken i den finska pressen i början av 1990-talet var nästan barnsligt beundrande. Banken var journalisternas gullegris. Och visst fanns det fog för lovsångerna. Storyn var ju perfekt.

Medan storbankerna på fastlandet vacklade och tiggde till sig saftiga bankstöd från staten kunde Ålandsbanken rapportera förhållandevis goda siffror och berätta om nya kontor på fastlandet. Kanske är det börskolumnisten Erkki Sinkko som bäst sammanfattade krisårens tongångar när han i Ilta-Sanomat 1992 skrev:

> ***Ålandsbanken är ett sant underverk bland bankerna. Balansräkningen stärktes mer än vad problemkrediterna ökade. Soliditeten ökade från 7,4 procent till 8,3. En ofattbar prestation, chefdirektör Folke Husell!***

– Tidningarna skrev ju sida upp och sida ner om oss då. Det gjorde man nog kanske inte så mycket för att hylla oss utan mer för att strö salt i såren på fastlandsbankerna, som man avskydde, säger Folke Husell.

Han pekar på tre huvudskäl till att Ålandsbanken klarade sig relativt helskinnad genom krisen. För det första hade man kraft att konfrontera sina företagskunder och diskutera hur de borde hantera risker.

– Det var väldigt tungt att säga åt kunderna att de skulle se på sin verksamhet på ett nytt sätt. De tyckte inte alls om när vi kom dit. Men vi ville ju hjälpa dem och stöda deras verksamhet och samtidigt hjälpa oss själva. Jag säger absolut inte att vi var mera kompetenta än andra, men vi gjorde det otrevliga jobbet. Det klarade inte de nordiska storbankerna av, deras kunder var ju stormän i samhället och lyssnade inte på bankerna.

För det andra ser Husell att bankens högsta ledning var närmare verksamheten och hade bättre överblick över kundstocken, i alla fall bättre än i storbankerna.

– Eftersom storbankernas direktioner inte kunde överblicka alla företag delegerade man granskningen av företagen till folk som sedan inte ville, vågade eller kunde ta diskussionen med kunden. Hos många banker hann problemen eskalera tills det blev ohållbart.

För det tredje hade landstigningen på fastlandet gjorts med eftertanke.

Pörssi

ÅLANDSBANKEN ETSII KASVUA MANTEREELTA

– Inom ramen för Private Banking-konceptet satsade Jan Tallqvist på ett kundsegment med god ekonomi och man byggde upp en väldigt fin kundbas. Dels hade kunderna pengar, dels gav deras affärer inte upphov till större kreditförluster. De ville inte att deras företag skulle göra konkurs utan föredrog att reda upp eventuella problem, minns Folke Husell.

Samtidigt påminner han om att också Ålandsbanken under de värsta krisåren på 1990-talet fick sig en rejäl törn. De sammanlagda kreditförlusterna var ungefär lika stora som bankens eget kapital, vilket Husell beskriver som våldsamt. Men det lyckades man kompensera för genom att hålla intjäningen uppe.

– I ägarkretsen fanns det tyvärr ingen större förståelse för hoten mot banken. Många tänkte bara på hur de skulle klara likviditeten i sina egna sargade företag som ofta hade negativt eget kapital. Att vi på banken gjorde en seriös kreditprövning uppskattades sällan. Men med olika konster och knep och samarbeten med företagarna lyckades vi rädda de flesta av de åländska krisföretagen, säger Folke Husell.

Även om läget tidvis var kärvt gjordes en hel del för att hålla ägarna på gott humör. Att banken bara höll näsan ovan vattnet räckte nämligen inte.

– Ett år delade vi till exempel ut långt mer än hela vinsten för att ägarna inte skulle sälja sina aktier. Direktavkastningen var högre än räntan på lånen för aktierna. Det skulle vara lönsamt att behålla aktierna.

Men var man på Ålandsbanken aldrig sugen på att ansöka om bankstöd?

– Det var ju förmånliga pengar, säger Folke Husell. Men det värsta med dem var att de inte var konkurrensneutrala. Av historiska skäl fanns det i bankens ägarkrets en betydande misstro mot staten. Man ville ha så lite med den att göra som möjligt. Jag tror inte att någon insåg vilken betydelse bankens beslut att avstå skulle få på marknaden. I praktiken fick vi vårt ”bankstöd” den vägen i stället.

Sett i backspegeln var det den perfekta strategin. Genom att ta sig igenom krisåren med hedern i behåll gav man upphov till det i folkmun fortfarande populära omdömet: ***Ålandsbanken är enda banken i Finland som inte lyfte bankstöd***.

Önskas en aningen lättsammare tolkning av det konstaterandet? Vänd då blad. ■

Utdrag nummer 44 ur boken ”Sanningen om Ålandsbanken”.

VÄRLDENS TYSTASTE LANDSTIGNING

De smög, spanade och segrade

Text: Joakim Enegren, foto: Museiverket

De fick en direkt order. Res till Helsingfors, öppna bankens första kontor på fastlandet och gör bra affärer. Men gör inget väsen av er.

Den lilla kommandotruppen bestod av två kapabla herrar som skulle visa sig vara ett perfekt team för uppdraget. Det fanns flera goda skäl till att slå ner bopålarna i huvudstaden.

– Det handlade om att det skulle vara enklare att hålla kontakt med myndigheterna och framför allt om att bygga relationer till bolag som hade verksamhet på Åland. Vi ville att de öppnade konto hos oss i Helsingfors så att vi kunde fånga upp penningtrafiken från Åland, säger Peter Grönlund, som kom att bli den första kontorsdirektören på fastlandet.

Peter Grönlund var som klippt och skuren för uppdraget. År 1981 hade Ålandsbanken tillsammans med Postbanken stiftat bolaget PSP & Co i London. Det gav Grönlund möjlighet att under tre intensiva månader i London City bekanta sig med hur bolagets vd Jorma Aranko och hans kolleger skötte relationsbyggandet till en rad storbanker. Det stod snart klart för den unge bankmannen från Åland att Banking is a people business.

Kort efter att Peter Grönlund kommit hem från London skrev han ett PM där han skissade upp hur en fastlandsetablering kunde se ut. Kärnan i resonemanget var att bygga relationer till storbolag och få dem att bli kunder. Bankledningen nickade godkännande. Men en fråga återstod: vem kunde tänkas bli Peter Grönlunds parhäst i Helsingfors?

– Jag sade att jag gärna tar Jan Tallqvist med mig. Min idé var att jag under kundmötena skulle diskutera de banktekniska frågorna, vilket på den tiden inte var Jannes starkaste sida eftersom han var jurist. Men som helsingforsare kände han en helsickes massa folk, säger Peter Grönlund.

– Så jag började ordna så att vi fick träffa flera storbolag och de var alla välkomnande och en aning storebrorsaktiga, minns Jan Tallqvist.

Men intåget i Helsingfors blev ingen konfettiparad med pukor och trumpeter – tvärtom. Det var diskretion som gällde. Det kunde nämligen bli knepigt om Ålandsbanken sågs som en konkurrent.

– Därför ville vd Thorvald Eriksson att vi inte på något sätt skulle störa de goda relationer som vi hade till bland annat KOP-banken, säger Grönlund.

Den försiktige Eriksson drog också i handbromsen när den ivriga duon presenterade sitt första förslag på nytt kontor.

– Vi hade varit och tittat på Victor Ek-huset, mitt emot Gamla Saluhallen. Huset var till salu och vi ville köpa det. Men det ansågs vara en alltför stor investering, säger Jan Tallqvist.

I stället fick det bli en lokal ett stenkast från det anrika stenhuset. Den 4 januari 1982 invigdes Ålandsbankens kontor på Unionsgatan 30, mitt emellan Senatstorget och Salutorget. Med sitt centrala läge blev kontoret en utmärkt strategisk språngbräda mot nya äventyr. Också om lukten av strömming tidvis var ganska stark. ■

Utdrag nummer 48 ur boken "Sanningen om Ålandsbanken".

Salutorget i Helsingfors, 1930-talet. 50 år senare öppnade Ålandsbanken sitt första fastlandskontor i huset snett bakom spårvagnen.

KÖTTBULLAR ÅT SKÄRGÅRDSBORNA

Folkdansarnas intåg på Stureplan

Text: Joakim Enegren, foto: Ulf Grünbaum

– Jag tänkte *Vad är sannolikheten att det blir affär? Kanske 2–3 procent?*

Finansmannen Lage Jonason sticker inte under stol med att han blev måttligt intresserad när hans vän Tomas Fischer hösten 2008 presenterade sin idé: Ålandsbanken skulle köpa krisbanken Kaupthing Sverige. Inte sprätte det heller till när Jonason några dagar senare träffade Ålandsbankens nyblivne vd Peter Wiklöf på ett frukostmöte hemma hos Fischer.

– Peter var minst sagt mycket avvaktande och visade ingen entusiasm. Det tycker jag var en klok inställning. Köpa banker i andra länder, det ska man ju inte göra.

Men affär blev det. Och sett i backspegeln är det inte affärens saftiga summor och komplicerade avtalsgymnastik som är det intressanta, utan de totalt olika kulturer som möttes. Lage Jonason och hans team blev rådgivare till Ålandsbanken och lärde sig snart att ålänningar gör saker på sitt eget sätt.

– Det som höll oss på gott humör var att vi kände att vi hade med hederligt folk att göra. Man vill känna att den man jobbar för är en seriös och bra person. Det finns ju de som bara fiskar efter smarta affärer och tar sig friheten att byta åsikter som andra byter skjorta. Här fanns det ett seriöst intresse, som på sakliga grunder växte sig starkare. Ålänningarna är väldigt vettiga människor. Samtidigt är ålänningarna försiktiga och den försiktigheten kräver ibland tålamod av omvärlden.

– Ja, det svenska affärsklimatet är kanske något mer trigger happy. Och Stockholm med sin Stureplanskultur är mer Wall Street och enstaka gånger High Chaparral, säger Jonason.

Men i samma andetag presenterar han en analys som skvallrar om att ålänningarna kanske ändå hörde hemma bland den svenska finansvärldens cowboys.

– Det fanns ett mycket radikalt och omstörtande moment i att Ålandsbanken skulle köpa en bank i Sverige. Det låg något väldigt offensivt i det.

Så hur kunde en osannolik affär bli en avslutad affär? Lage Jonason ser två huvudsakliga förklaringar. Dels närmade man sig frågan med ett öppet sinnelag då ålänningarna kunde tänka sig att köpa en hel eller en halv bank, dels bestod teamet från Mariehamn av personligheter som kompletterade varandra.

– Med vd Peter Wiklöf, finansdirektör Edgar Vickström och styrelseordförande Göran Lindholm jobbade Ålandsbanken med en fin laguppställning, säger Lage Jonason och gör en karaktärsskiss av trion:

– Peter var väldigt tyngd av sitt ansvar, Du ska göra banken bättre men fan ta dig om den blir det minsta sämre. Han var väldigt pressad att inte missa en möjlighet men samtidigt inte äventyra något. Edgar var mer entusiastisk och fokuserad på siffrorna. Han var kreativ och underfundig, det var Pengar in, pengar ut, hur mycket blir kvar? Då har jag fattat, tack! Göran var den balanserande kraften som talade för hela Ålandsbankens räkning. När det uppstod problem någonstans kunde vi alltid ringa Göran och då lovade han att prata med någon, alltid oklart vem. Han använde sin roll som ordförande på ett väldigt bra sätt.

En fråga förblev ändå oklar för Lage Jonason och hans team: de fick aldrig grepp om hur man egentligen fattade beslut där på andra sidan Ålands hav. Den ovissheten fick bli en källa till humoristiska spekulationer.

– Vi såg framför oss hur Peter satt med ett folkdanslag och en hembygdsförening i en lövad hydda någonstans på Åland, hur de badade bastu och funderade om man ska göra affär eller inte, skrattar Jonason.

Knätofsar eller inte så ser Jonason att berättelsen om Ålandsbankens intåg i Sverige fick ett lyckligt slut.

– Jag tycker det blev väldigt bra. Sedan gjorde de ju en affär till i Stockholm när banken 2017 köpte fondbolaget Allra. Det är väldigt fingerfärdigt att se möjligheter på det sättet. Det är viktigt att man är snabb och det har ju blivit bra med Allra.

Men på tal om snabbhet: hösten 2008 hade ålänningarna allt annat än bråttom, man skulle, som Peter Wiklöf ofta sade, suga på karamellen och tänka efter. Sessionerna på Jonasons kontor intill Kungsträdgården blev många och besökarna från Mariehamn verkade trivas.

– Det intressanta är att Ålandsbanken och vi fungerade så bra ihop. Vi fick snabbt en fin arbetsgemenskap och hade väldigt kul. Och jag fick skicka efter otaliga portioner köttbullar från Operakällarens Bakficka, minns Jonason.

Medan grabbarna från skärgården mumsade på köttbullar och i maklig takt funderade på varje tänkbar risk i affären fanns det ändå några andra som var allt annat än lugna: de anställda på Kaupthing Sverige. Som tidigare vd för Bankaktiebolaget JP Nordiska (som 2002 blev Kaupthing Sverige) hade Lage Jonason ett personligt intresse av att det skulle bli affär.

– Jag ville att det som jag hade varit med och byggt upp skulle komma in i en bra struktur och leva vidare. Det var ju mina gamla arbetskamrater som satt där.

Det var tänkt att affären skulle vara klar till julen 2008, men så blev det inte. Och på Kaupthing Sverige hade en herre fullt sjå med att hålla ihop korthuset – skulle han lyckas? ■

Utdrag nummer 94 ur boken "Sanningen om Ålandsbanken".

Tron på den enskilda individens möjlighet att rädda Östersjön återspeglas i Östersjöprojektets ansökningar

Text: Jenny Ruda, foto: Adobe Stock

Ålandsbanken har finansierat projekt som främjar läget i Östersjön genom Östersjöprojektet sedan år 2014. Finansiering delas ut i fem olika kategorier, och till exempel företag, stiftelser och forskningsprojekt som syftar till konkreta resultat kan ansöka om finansiering. Östersjöprojektets ansökningstid var öppen från maj till september och projektet mottog i år sammanlagt 95 ansökningar, vars mål är att förbättra Östersjöns tillstånd. Ansökningskategorierna bestod av digitala innovationer, konkreta kilogram, projekt som engagerar, lokala vattenskyddsprojekt samt barn och ungas projekt.

Hållbar konsumtion blev ett av de mest centrala teman bland årets ansökningar. Sammantaget fanns det dock en bred skara av tillämpningar och lösningar för att förbättra Östersjöns tillstånd. Ansökningarna återspeglade starkt tron på den enskilda individens makt och möjlighet för att påverka Östersjöns tillstånd och många projekt relaterade till miljöfostran och ökning av medvetenheten. Många ansökningar handlade om plastavfall och återvinning. Därtill inkom även flera ansökningar kring övergödningen av Östersjön samt därtill hörande algblomning. Flest ansökningar fick kategorin projekt som engagerar, som även under årens lopp samlat flest ansökningar. En jury som består av flera miljöexperter går igenom ansökningarna och de projekt som beviljas finansiering tillkännages i februari-mars.

Ifjol delade Ålandsbankens Östersjöprojekt ut sammanlagt 300 000 euro i finansiering, och under årens lopp har Ålandsbanken understött olika miljöprojekt med nästan 2 300 000 euro. I år finns det en rekordstor summa, upp till 500 000 euro, att dela ut till projekt som främjar Östersjöns tillstånd.

– Människors agerande påverkar Östersjöns tillstånd på både gott och ont, och vi vill uppmuntra alla att delta i bevarandearbetet. Bara genom samarbete kan vi åstadkomma en bestående förändring, säger Anne-Maria Salonius, direktör för Ålandsbanken Finland samt ordförande för Östersjöprojektets jury. ■

25 kilometer för att uppmärksamma Östersjön

Foto: Joakim Holmström

I slutet av augusti simmade tio Ålandsbankenanställda en total sträcka på 25 kilometer från Västra hamnen till Östra hamnen i Mariehamn.

– Vi ville göra något roligt och annorlunda tillsammans när banken firar 100 år, men vi vill också uppmärksamma Östersjön och Östersjöprojektet, säger Maud Johans, avdelningschef för kundservice och marknadssupport vid Ålandsbanken.

– Östersjön är ett av världens mest förorenade hav. En av anledningarna till det är att det är så tätt befolkat omkring det. Det är vår förhoppning att många framtida generationer ännu ska kunna njuta av vattnet såsom vi gjorde. Det var rent, klart och rätt algfritt. ■

Simmare från vänster: Ted Lindroos, Olle Linné, Fanny Ek, Maud Johans, Heidi Valkeakari, Nina Peippo, Jonas Kurén, Anna-Stina Wiklund, Tove Erikslund, Joakim Widström.

Crew för båtar, mat och dryck (ej i bild): Johan Haglöf, Linda Sundström, Lovis Henriksson, Lasse Danielsson, Per Åke Henriksson, Maria Eriksson.

I maj plockade Ålandsbankens personal skräp längs 108 km väg vilket gav 95 sopsäckar skräp. Det var en del av Städa Åland-kampanjen som Ålands Natur & Miljö stod bakom och som Ålandsbankens Östersjöprojekt finansierat.

Fler rovfiskar som gäddor och abborrar förbättrar vattenkvaliteten i Östersjön. Ålands Fiskeförening har med hjälp av finansiering från Östersjöprojektet rensat upp det viktiga lek- och uppväxtområdet Torpfjärden intill vägen mot Eckerö.

En ny våtmark vid Nabben i Mariehamn ska förbättra vattenkvaliteten i Slemmern. I våtmarken renas dagvatten från bland annat mikroplaster. Projektet har gjorts möjligt med hjälp av finansiering från Östersjöprojektet.

Med sikte på Nordens bästa kundservice

På Ålandsbankens Kundservice har vi rätt gott självförtroende – men tycker våra kunder att vi är lika bra? För att ta reda på det ingår vi i en återkommande kundundersökning, som jämför kunders upplevelser av 24 olika banker. Och vi kan säga att vi återigen gläds åt resultatet! Vår ambition är att bli bäst i Norden på kundservice och vi har kommit en bra bit på vägen.

Text: Sara Ekselius, foto: Viktor Fremling

Ingen annan bank får så exceptionellt goda siffror som Ålandsbanken på frågan om man vill rekommendera sin bank till andra. Några av parametrarna man mäter är hur engagerad man upplever sin bank, hur enkelt det är att använda banken, hur väl man får frågor besvarade och problem lösta, hur nöjd man generellt är med banken och hur gärna man vill rekommendera den till andra. Vi har visat oss vara bäst på att förenkla våra kunders bankvardag och ingen kommer i närheten av våra kunders vilja att rekommendera oss till sina vänner. Det är en fantastisk present till en 100-åring.

Kundrelationen är A och O

Vi är övertygade om att en stor del av resultatet kan tillskrivas vårt val att satsa på relationer och kundservice. Medan andra satsar på att digitalisera och automatisera allt fler servicefunktioner, väljer vi i stället att satsa vidare på vår personliga kundservice. Relationer är viktiga för oss på Ålandsbanken.

– Relationer gör inte bara vårt jobb roligare, utan hjälper oss även att bli bättre. Det är ju i kontakten med våra kunder som vi kan utvecklas, säger Maud Johans som är avdelningschef för kundservice och marknadssupport. Ju mer vi vet om dig som kund och vad du tycker att vi gör bra, eller mindre bra, desto lättare blir det för oss att vässa oss ytterligare.

Vad gör kundservice?

Till skillnad från kundrådgivarnas finansiella spetskompetens fungerar kundservice som komplement till kundrådgivarna, lite som ”första hjälpen”, och kan ge snabbare svar på vanliga ärenden och enklare frågor. Det kan till exempel handla om servicerådgivning och hjälp med Internetkontoret eller Mobilbanken, inloggningshjälp, kortärenden och frågor om beloppsgränser, öppettider och prislistor …

– Vi finns där för att göra dina dagliga ärenden på banken lättare, fortsätter Maud Johans. Men genom att låta människor som varit i kontakt med kundservice också svara på några frågor i direkt anslutning till kontakten, får vi också en omedelbar bedömning av vår service. Genom att besvara frågorna i telefonintervjun hjälper du oss att bli bäst på kundservice inom alla kategorier.

För en bank som ser utvecklingspotential som något positivt, innebär sådan återkoppling fantastisk hjälp i vårt fortsatta utvecklingsarbete. ■

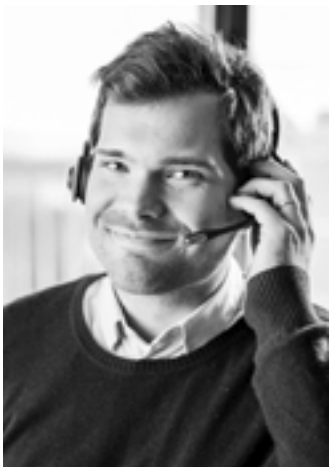

PLACERINGSFÖRSÄKRINGARNAS BESKATTNING ÄNDRAR

Kapitaliseringsavtalens, sparlivförsäkringarnas samt de individuella placeringsförsäkringarnas beskattning kommer att ändra 1 januari 2020. Vad innebär detta och har du som placerare behov av att vidta åtgärder ifall du har en placeringsförsäkring?

Text: Tarja Vilén, Henrik Fagerholm, foto: Adobe Stock

Ännu detta år kan du skattefritt lyfta det insatta kapitalet i din försäkring, innan den nya lagen om beskattning av placeringsförsäkringar träder i kraft. Försäkringarnas beskattning kommer att ändras såtillvida, att man vid uttag av medel framledes beaktar avkastningens relativa andel av det lyfta kapitalet som skattepliktig inkomst.

Ålandsbanken erbjuder sina kunder kapitaliseringsavtal samt sparlivförsäkringar.

– Eftersom placeringsförsäkringarnas nya skatteregler träder i kraft först 1 januari 2020, har kunderna ännu detta år möjlighet att lyfta placeringsförsäkringarnas insatta kapital enligt de gamla reglerna, förklarar Henrik Fagerholm, chef för Private Banking på Åland.

Den nya lagen medför att placeringsförsäkringarnas beskattning blir mer lika övriga indirekta placeringsformer, såsom exempelvis fonder. En positiv effekt med den nya beskattningen är att det också blir möjligt att dra av eventuella förluster i beskattningen.

– De skattemässiga fördelarna med försäkringslösningarna kvarstår, däremot kommer uttag ur försäkringarna att beskattas annorlunda. Det betyder att om kunden inom en nära framtid planerar att göra uttag ur försäkringen, så kan det löna sig att vidta tänkta åtgärder detta år, säger Henrik Fagerholm.

Om placeringarna inom försäkringsskalet gått med förlust eller om kunden inte har för behov av att göra uttag inom en nära framtid, så lönar det sig inte att göra några förändringar under innevarande år.

– Om du har en placeringsförsäkring så kan du kontakta din kundansvariga på Ålandsbanken så går vi igenom din försäkring tillsammans utgående från din specifika situation, råder Henrik Fagerholm.

Har du som kund frågor eller undrar hur den nya lagstiftningen påverkar dig, så är det bara att ta kontakt med din kundansvariga. Det är alltid bra att då och då gå igenom din situation och dina placeringar med din kundansvariga, också för att säkerställa att placeringarnas risknivå är korrekt.

– Dessutom är det också förnuftigt att med jämna mellanrum se över hur ditt förmånstagarförordnande är skrivet, så att försäkringen delas så skatteeffektivt som möjligt och på det sätt som du faktiskt önskar, avslutar Henrik Fagerholm. ■

Beskattningen av dividend erhållen från utlandet

Tröskeln att köpa utländska värdepapper är låg, men beskattningen av överlåtelsevinster och dividendinkomster kan orsaka huvudbry.

Överlåtelsevinster från utländska värdepapper beskattas oftast i Finland. Dividender från utländska bolag är skattepliktiga på samma sätt som inhemska dividender, om bolaget har sin hemvist i EU eller om ett avtal för undanröjande av dubbelbeskattning har ingåtts mellan bolagets hemviststat och Finland. Beskattning av dividend som erhålls från ett noterat bolag är 85 procent skattepliktig kapitalinkomst och 15 procent skattefri inkomst.

Dividend från ett onoterat bolag delas in i kapitalinkomst och förvärvsinkomst. Kapitalinkomstandelen räknas enligt det matematiska värdet på aktien. Ifall det matematiska värdet inte finns att utgå ifrån räknas den årliga avkastningen på aktiernas marknadsvärde.

Enligt skatteavtalet kan källstaten för dividenden beskatta dividenden till en viss procent (allmän skattesats är 15 procent). Utländska skatten som uppburits enligt skatteavtalet gottgörs i beskattningen i Finland till det belopp som motsvarar maximiprocenten i enlighet med avtalet.

I praktiken är det dock möjligt att inkomstens källstat har uppburit en större skatt än vad som överenskommits i skatteavtalet (t.ex. Danmark och Frankrike). I dessa situationer gottgörs inte överskottet i beskattningen i Finland utan skatten ska sökas tillbaka från källstaten. Det lönar sig att reda ut vad som krävs för återbäringen med hjälp av information från skatteverkets webbplats i källstaten. Vanligtvis krävs ett intyg från det egna förvarsinstitutet över innehållen skatt på dividend samt ett hemvistintyg från skatteverket. Utmaningen är att det vid ansökan även kan krävas annan information från investeraren och att vissa stater har ett mycket byråkratiskt förfarande. Som exempel på detta kan man nämna Frankrike, varifrån det kan vara extra utmanande att ansöka tillbaka källskatt. Enligt skatteavtalet mellan Finland och Frankrike ska ingen källskatt uppbäras, men trots det beskattar Frankrike 30 procent av dividenden.

En gemensam väg på fikarummets vägg

Text: Joakim Enegren, Illustration: Kjell Ström

Först var bilden bara en väggmålning i personalens fikarum. Men snart blev målningen en av hörnstenarna i berättelsen om bankens engagemang i det åländska samhället. Ålandschefen Mikael Mörn plockar ut sina tre favoriter ur kollaget:

I slutet av 2016 skulle vi ha en planeringsdag med temat Ålandsbanken i samhället. En fråga vi funderade kring var hur vi skulle sammanfatta och beskriva hur stolta vi är över vårt samhällsengagemang. Det sträcker ju sig ända till 1950-talet, vårt äldsta samarbete är med Ålands kulturstiftelse och det årliga litteraturpriset. Men jag känner att vi inte har varit tillräckligt bra på att berätta om allt vi gör.

Först funderade vi på en digital lösning, men jag ville ha något mer konkret, en bild som vi alla kunde samlas kring. Jag insåg att vi hade en perfekt vägg i vårt fikarum och den väggen blev bildens hem. Sedan har bilden använts på olika ställen, bland annat har Peter använt den på vår bolagsstämma och den har i år också fått komma med som storbild på vår turné i kommunerna.

Idén är att alla anställda på banken kan berätta sin egen story utifrån de olika delarna. De områden du är mest engagerad i är du också bäst på att berätta om.

För egen del brukar jag tala om tre av bilderna i kollaget. Jag börjar oftast med

bankens export av finansiella tjänster: vi lånar pengar till svenskar och fastlänningar, vi tar emot depositioner och vi förvaltar deras kapital. Till det ska vi lägga Crosskeys it-försäljning utanför Åland. Det ger oss fyra helheter som kunder utanför Åland varje år betalar över 105 miljoner euro för.

Vårt bidrag till sysselsättningen blir den naturliga fortsättningen på min berättelse. Vi står för över 450 arbetsplatser på Åland, vilket gör oss till den näst största privata arbetsgivaren efter Viking Line. Vilket i sin tur betyder att drygt tre procent av de åländska hushållen får sin utkomst från koncernen Ålandsbanken. Lägg till det att vi har närmare 4 500 aktieägare på Åland som lyfter dividend.

Vad gäller den tredje bilden är jag alltid kluven mellan vårt miljöengagemang och våra samarbeten inom kultur och idrott. Bägge berättelserna är så viktiga. Genom att stöda kultur och idrott är vi med och skapar en meningsfull fritid för barn och ungdomar. Sedan tycker jag att våra satsningar på miljöfrågor passar så jättebra in i hållbarhetsagendan för hela Åland.

Med väggen vill vi illustrera att Åland är vår fasta punkt, vårt hem. Och vi ser det som otroligt viktigt att Åland är ett levande samhälle som folk vill stanna kvar i, vill flytta till och återvända till. ■

Tips & nyheter

Foto: Adobe Stock

Smidigt, javisst!

Är kodtabellen på fel ställe vid fel tidpunkt? Vill du logga in till våra digitala tjänster snabbt och tryggt? Vill du bekräfta dina betalningar med ditt fingeravtryck eller Face ID? Om du svarar ja på någon av dessa frågor har vi lösningen för dig – Ålandsbanken e-ID. Vår elektroniska identifieringslösning aktiverar du med några enkla steg via din Mobilbank. Läs mer på vår webbplats eller hör av dig till Kundservice eller ditt närmaste kontor om du behöver hjälp med att aktivera e-ID. Redan drygt 40 % av våra kunder med digitala tjänster använder e-ID – och den nöjda skaran användare växer ständigt.

Kan jag få en miljömärkt fond, tack!

Nu kan du enkelt göra miljömedvetna val även när det gäller placeringar – i september blev vår räntefond Ålandsbanken ESG Green Bond Svanenmärkt! Fonden lanserades i maj 2019 och den investerar i gröna obligationer emitterade av företag med de bästa hållbarhetsbetygen. Läs mer om vår Svanenmärkta fond på sidan 20 eller på vår webbplats.

Concierge Service
– ny portal ger bättre överblick

Concierge Service-tjänsten, som du som Premium- och Private Banking-kund har tillgång till, har lanserat ett nytt webbaserat ärendehanteringssystem för att kunna hjälpa dig på bästa möjliga sätt. Du kommer framöver att få en länk till en portal där du hittar alla dina förfrågningar, bokningar och biljetter samlade på ett och samma ställe. Det är enkelt att precisera dina önskemål genom att kommentera förslagen du får från Concierge Service direkt i portalen, och efter att allt är klart ser du en sammanställning över dina bokningar. Du behöver alltså inte längre hålla koll på bokningsbekräftelser i mejlen.

Så nästa gång du behöver förslag på sevärdheter på ditt resmål, få tag på biljetter till en konsert eller hjälp med att ordna en oförglömlig resa för hela släkten, vänd dig till Concierge Service – ingen förfrågan är för stor eller liten.

Justera kortgränser via Internetkontoret och Mobilbanken – när och var du vill!

Funderar du på hur du själv kan minimera risken för kortbedrägerier? Genom att kontrollera och vid behov ändra dina beloppsgränser och regionsbegränsningen kan du enkelt minimera skadan ifall ditt kort skulle hamna i orätta händer. Via Internetkontoret och Mobilbanken ändrar du gränserna, hur ofta du vill och var du än är.

- **Ställ in låga uttags-, inköps- och internetköpgränser och höj dem endast tillfälligt innan större köp.**
- **Är du hemma – välj Finland som geografisk säkerhetsgräns.**
- **Ska du på resa – ändra regionsbegränsningen enligt ditt resmål och ändra tillbaka efter hemkomsten.**
- **Observera att regionsbegränsningen endast gäller för köp i fysiska butiker – nätköp begränsar du genom att sänka dina gränser för internetköp.**

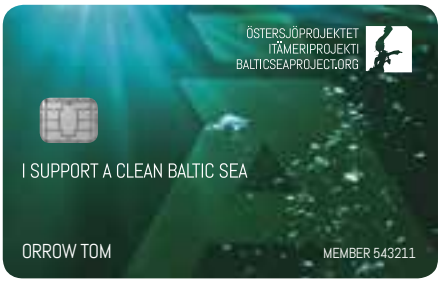

Kodtabellerna kompletteras

Använder du vår kodtabell istället för Ålandsbanken e-ID? Under nästa år kommer vi att anpassa kodtabellernas användning till betaltjänstlagens nya krav på stark kundautentisering. Det gör vi genom att komplettera kodtabellen med en kod som skickas till dig via sms. Koden använder du, tillsammans med kodtabellen, vid inloggning till Internetkontoret och Mobilbanken samt när du bekräftar betalningar.

Se till att vara redo genom att uppdatera ditt mobilnummer redan nu via Internetkontoret eller Mobilbanken!

Internetkontoret och Mobilbanken – ett komplement till det personliga mötet

Vårt sätt att bedriva bank bygger på en övertygelse om att våra kunder värderar relationer och personliga möten. Vi är dock övertygade om vikten av att kunna erbjuda digitala tjänster som ett komplement till personliga möten och uppmuntrar dig att ansluta dig till vårt Internetkontor och vår Mobilbank. Via dessa tjänster får du koll på din ekonomi när och var du vill. Dessutom får du en mängd information från oss digitalt och bidrar därmed till mindre pappersutskick. Bra för dig och bra för miljön!

5 frågor till Peter Wiklöf

1 Under hösten blev det officiellt att ni bildar hypoteksbolag tillsammans med flera andra aktörer. Varför gör ni denna satsning?

Vi är övertygade om att detta samarbete kommer att ytterligare förbättra Ålandsbankens konkurrenskraft. Genom samarbetet får vi på sikt tillgång till större volymer vilket bör ge oss en effektivare refinansiering. Det innebär också att vi får en partner att dela driftskostnader med.

2 I september fick Ålandsbanken sin första Svanenmärkta fond – Ålandsbanken Green Bond ESG. Vad betyder det här för er?

Hållbarhet är en naturlig del i vår affärsstrategi. Att vi nu har en Svanenmärkt fond är ett bevis på vårt framgångsrika och strukturerade arbete inom hållbarhet och ansvarsfulla investeringar. Märkningen ska förhoppningsvis också vägleda och hjälpa våra kunder att välja medvetet och hållbart även när det gäller sparande.

3 100-årsjubileumsåret är snart slut. Hur skulle du sammanfatta era första 100 år?

Det har varit en bra och framgångsrik resa. Vi har visat att vi är en bank med stor förmåga att anpassa oss efter de nya förutsättningar som med viss regelbundenhet uppstår under en så pass lång tidsepok. Vi har varit med i både goda och dåliga tider men efter varje kris har vi kommit ut starkare. Man kan nog konstatera att det enda som är konstant är förändring. Jag är mycket stolt över det vi idag kan erbjuda våra kunder och vår goda resultatutveckling kommer av att många kunder uppskattar erbjudandet.

4 Ålandsbanken har ett tydligt hållbarhetstänk, men hur är det med vd:n? Vad är dina bästa vardagstips för miljön?

Hållbarhetsarbete är ett maratonlopp som inte kan avgöras genom någon enskild snabb insats. Vi behöver alla hela tiden vara medvetna om att våra dagliga val har betydelse. Jag handlar lokalt, närproducerat och källsorterar. Här på Åland har vi förhållandevis korta avstånd och därmed bytte jag till en hybridbil för en tid sedan, vilket gör att jag nu mycket sällan behöver besöka bensinstationen.

5 Efter årsskiftet blir det möjligt att öppna ett Aktiesparkonto även i Finland. Tanken är att locka fler finländare att spara långsiktigt – blir detta möjligt även för Ålandsbankens kunder?

Vi vill vara med och höja intresset kring eget sparande. Därmed har vi även beslutat att börja erbjuda aktiesparkontot till våra kunder. Arbetet är redan igång och vi siktar på att lansera aktiesparkontot redan under våren.

ÅLANDSBANKEN

ÅLANDSBANKEN ABP

HUVUDKONTOR:
Nygatan 2, Mariehamn
Åland
Telefon +358 204 29 011 (växel)
www.alandsbanken.ax

AFFÄRSOMRÅDET ÅLAND
Direktör Mikael Mörn
Telefon + 358 204 291 959
mikael.morn@alandsbanken.ax
Nygatan 2, Mariehamn

PREMIUM BANKING
Avdelningschef Johan Alm
0204 291 992
johan.alm@alandsbanken.ax
Nygatan 2, Mariehamn

PRIVATE BANKING
Avdelningschef Henrik Fagerholm
0204 291 921
henrik.fagerholm@alandsbanken.ax
Nygatan 2, Mariehamn

FÖRETAG
Avdelningschef Johnny Rosenholm
0204 291 994
johnny.rosenholm@alandsbanken.ax
Nygatan 2, Mariehamn

JURIDISK RÅDGIVNING
Avdelningschef Linda Franklin
0204 291 975
linda.franklin@alandsbanken.ax
Nygatan 2, Mariehamn

CITYKONTORET
0204 29 011
Nygatan 2, Mariehamn

STRANDNÄS
0204 291 925
Strandhagsvägen 11, Mariehamn

GODBY, FINSTRÖM
0204 291 660
Von Knorringsvägen 1

KUMLINGE
Samarbete med Åland Post
Kumlingeby

KÖKAR
Samarbete med Åland Post
Karlby

Innehållet i denna trycksak utgör allmän information och inte finansiell rådgivning till enskild person. Även om Ålandsbanken har strävat efter att verifiera informationen kan det inte garanteras att denna i alla avseenden är korrekt, fullständig eller rättvisande. Informationen tar inte hänsyn till enskild persons specifika ekonomiska eller skattemässiga situation. Finansiell rådgivning bör sökas från kvalificerad rådgivare innan någon konkret transaktion genomförs eller handling vidtas. Alla prognoser är förenade med osäkerhet och det faktiska utfallet kan bli ett annat än prognosen. Värdet på finansiella instrument kan variera och reduceras och för vissa även bli negativt. Ålandsbanken friskriver sig från ansvar för samtliga skador och förluster, såväl direkta som indirekta, som kan uppstå i anledning av informationen. Informationen är skyddad av upphovsrätt och får inte utan Ålandsbankens tillstånd kopieras, distribueras eller publiceras. Tvister i anledning av informationen ska prövas enligt finsk rätt av finsk domstol exklusivt.

ÅLAND-POST
ADR

Första Svanenmärkta finländska räntefonden

SVANENMÄRKET
Fond
3101 0027

Ålandsbanken Green Bond ESG investerar i gröna obligationer och företagsobligationer emitterade av företag med de bästa hållbarhetsbetygen.

Fonden erbjuder konkurrenskraftig ränteavkastning på ett miljöriktigt och hållbart sätt, och fonden förvaltas av Ålandsbankens framgångsrika ränteteam.

Välj den första Svanenmärkta finländska räntefonden och bli en av investeringsvärldens pionjärer!

Läs mer på alandsbanken.ax

*Historisk utveckling är ingen garanti för framtida avkastning. De pengar som placeras i fonden kan både öka och minska i värde och det är inte säkert att du får tillbaka hela det insatta kapitalet.

ÅLANDSBANKEN

Vi går vår egen väg